

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-honorowa-swiadek-historii-katowice-5-lipca-2021.html>
26.02.2026, 20:08

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” – Katowice, 5 lipca 2021

Wydarzenie odbyło się w Przystanku Historia – Centrum Edukacyjnym IPN w Katowicach im. Henryka Sławika (ul. św. Jana 10, III piętro). Nagrody wręczył prezes IPN dr Jarosław Szarek. W programie recital Barbary Lubos z akompaniamentem Adama Snopka (fortepian).

05.07.2021

„Od samego początku w Instytucie Pamięci Narodowej nie chcieliśmy prowadzić naszej działalności samodzielnie; chcieliśmy ją prowadzić we wspólnocie - tworząc wspólnotę pamięci, którą z udziałem państwa udaje się realizować” - mówił prezes IPN Jarosław Szarek, przybliżając dokonania laureatów oraz dziękując za ich pracę i zaangażowanie.

„W tym roku nagrodzono osoby, a nie instytucje, ale przecież państwa indywidualna aktywność niemal wypełnia działalność niejednej instytucji” - powiedział prezes IPN. „Codziennie spotykamy się z niesamowitymi historiami - w instytucie i poza nim. Dzięki państwu wiele tych historii dostaje nowe życie” - dodał dr J. Szarek, wskazując, iż katowiccy laureaci reprezentują dwa pokolenia ludzi, zaangażowanych w pielęgnowanie pamięci o ważnych historycznych wydarzeniach.

Grzegorz Grześkowiak podziękował w imieniu wszystkich laureatów za uhonorowanie nagrodą. Mec. Andrzej Sikora dodał, że jest wzruszony uzyskaniem tytułu honorowego „Świadek Historii”.

Nagroda przyznawana jest osobom oraz organizacjom i instytucjom z województwa śląskiego, terenu działalności Oddziału IPN w Katowicach. To nasza forma podziękowania za szczególne zasługi dla upamiętniania historii narodu polskiego w regionie oraz wsparcie dla pionu edukacyjnego IPN w dziele edukacji historycznej. Tytuły „Świadka Historii” przyznaje kapituła, której przewodniczy prezes IPN. Laureatem może zostać osoba fizyczna, instytucja, stowarzyszenie lub organizacja, jak również osoba niebędąca obywatelem polskim. Nagrodę można przyznać pośmiertnie.

[W 2020 r. wyróżnienie po raz pierwszy przyznane zostało przez katowicki oddział IPN.](#) Do konkursu zgłoszono 18 kandydatów.

Z powodu pandemii koronawirusa w zeszłym roku nie mogliśmy zorganizować tradycyjnej uroczystości wręczenia medali „Świadek Historii”. Dziś sytuacja pozwala spotkać się z Laureatami.

Odznaczeni w ramach I edycji „Świadka Historii” (2020):

Grzegorz Grześkowiak członek zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r., współorganizator licznych akcji społecznych, marszów i upamiętnień bohaterów – funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego. Przez ponad 10 lat realizował projekt edukacyjny pt. „Odkrywamy historię: Ostaszków – Twer – Miednoje”, w którym dzięki jego zaangażowaniu uczestniczyło 18 500 osób. W 2015 r. jako wolontariusz prowadził warsztaty dla nauczycieli o losach polskich policjantów – ofiar Zbrodni Katyńskiej. Aktualnie jest prelegentem w projekcie edukacyjnym IPN i Komendy Głównej Policji „Policjanci w służbie historii”.

śp. Jan Jurkiewicz w latach 80. jeden z liderów Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, działacz struktur podziemnych. Wieloletni pracownik, a następnie dyrektor Muzeum Górnictwa Węglowego. Przez wiele lat redaktor naczelny rocznika naukowego „Górnik Polski”, autor fundamentalnych prac naukowych dotyczących śląsko-dąbrowskiej „Solidarności”. Wielki przyjaciel i współpracownik Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach.

Ewelina Kosałka-Passia – dziennikarka Radia Katowice od 2004 r. Jest autorką kilku wybitnych reportaży o tematyce historycznej nagrodzonych na najważniejszych konkursach dziennikarskich w Polsce i za granicą, m.in. „Między schodami” – o pamiętniku Rutki Laskier, „Schowane w pamięci” – o więźniach tzw. „polenlagrów”. Od 2018 r. – we współpracy z IPN – realizuje cykl audycji emitowanych raz w miesiącu poświęconych bohaterom i wydarzeniom z kart kalendarzy wydawanych przez IPN Oddział Katowice.

Stanisław Płatek – Społeczny Komitet Pamięci Górników KWK Wujek Poległych 16 XII 1981. Działacz „Solidarności”, przewodniczący Komitetu Strajkowego w KWK Wujek w grudniu 1981 r., ranny podczas pacyfikacji kopalni i następnie aresztowany. Po wyjściu z więzienia włączył się w działalność podziemną. Całą swoją aktywność społeczną poświęcił upamiętnianiu tragicznych wydarzeń w KWK Wujek z grudnia 1981 r. Oskarżyciel posiłkowy podczas procesu funkcjonariuszy plutonu specjalnego ZOMO. Przewodniczący Zarządu Krajowego Związku Więźniów Politycznych Okresu Stanu Wojennego. Do dzisiaj oprowadza zwiedzających po wystawie w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności. Jest od lat organizatorem Międzynarodowego Memoriału Szachowego Dziewięciu z Wujka.

Andrzej Sikora w latach 2000-2007 pierwszy dyrektor Oddziału IPN w Katowicach. W 2008 r. współzałożyciel Stowarzyszenia Pamięci Armii Krajowej, sekretarz stowarzyszenia oraz członek Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Katowicach. Inicjator upamiętniania w formie tablicy na górze Błatnia poległych tam żołnierzy NSZ. Pełni społecznie funkcję zarządcy przymusowego Fundacji Budowy Kompleksów Mieszkalnych „Wiarus” w Bielsku-Białej. Od 2016 r. jest członkiem Śląskiej Wojewódzkiej Rady Konsultacyjnej ds. Działaczy Opozycji Antykomunistycznej jako przedstawiciel działaczy podziemia z Podbeskidzia.

ks. dr Andrzej Suchoń – proboszcz parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Katowicach. Od dziesięciu lat współorganizuje – we współpracy z IPN – wojewódzkie obchody Narodowego dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Wsparł i zrealizował inicjatywę katowickich środowisk kombatanckich utworzenia w kaplicy obok kościoła „Golgoty Ojczyzny” upamiętniającej 20 miejsc kaźni bohaterów walczących o wolność Polski. W 2009 r. ustanowił Nagrodę im. Ks. Emila Szramka przyznawaną katowiczanom zasłużonym w działalności charytatywnej, oświatowej i naukowej.

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” – Katowice, 5 lipca 2021

W poniedziałek 5 lipca 2021 r. o godz. 19.10, w TVP 3 Katowice został wyemitowany program pt. „[Karty historii](#)”, poświęcony nagrodzonym.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Od lewej: Grzegorz Grześkowiak, ks. dr Andrzej Suchoń, dr Jarosław Szarek, prof. Joanna Januszewska-Jurkiewicz, dr Andrzej Sznajder, Ewelina Kosalka-Passia, mec. Andrzej Sikora, Stanisław Płatek.

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobyłańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobyłańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobyłańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobyłańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. M. Kobylańska

Uroczystość wręczenia nagrody honorowej „Świadek Historii” - Katowice, 5 lipca 2021 Fot. K. Liszka